

IV VILJANDI VALLA MÄLUMÄNG

2018 –

VII voor Saarepeedi
8. jaanuaril

2019

1. osa

1. Kirjandus (Kai Oidermaa)

Eesti kirjanik (1.01.1944 – 22.08.2005) kirjutas oma esimese romaani juba koolipõlves. Romaani pealkirjas esines ühe kodulooma nimetus.

Kes on see kirjanik ja mis on teose pealkiri?

1. Vastus

Mati Unt „Hüvasti, kollane kass“

2. Ajalugu (Anne-Ly Ütsik))

Kes on pildil?

2. Vastus

Viljandi Muinsuskaitse Ühenduse esimees, Viljandi Ajaloo muuseumi direktor Jaak Pihlak

3. Ettevõtlus, majandus (Marko Vilu)

Viljandi 2019. aasta kaasava eelarve võitis 374 häälega

.....

Nimetage see parim idee, mis võitis? (võib oma sõnadega kirjeldada).

3. Vastus

Paala järve ülemise osa puhastamine ja päästmine
kinnikasvamisest.

4. Loodus, geograafia (Anneli Sims)

Puukoristaja ehitab pesa puuõõnsusesse, kuid ise ta õõnsuseid ei tee, need on tavaliselt vanad rähnipesad. Miks puukoristaja suuremate lindude pesasse kolides pesaangu savi ja mudaga väiksemaks teeb?

4. Vastus

Et seal varem pesitsenud linnud tagasi ei saaks tulla

http://www.looduspilt.ee/loodusope/index.php?page=liigitutvustused_liik&id=213

5. Kultuur (Anne-Ly Ütsik)

Praegu jookseb Viljandi kinos Centrumis uus Eesti film, milles osalevad ka kaks Viljandi linna värvikat kuju. Filmis etendavad nad armeenia veinidünastia sõpru. Tavaelus on aga Sasun Airapetjan kohviku ;;Soso juures,, peremees . Perepoeg Stefan on aga ilma teinud rohkem lauljana. Mis on selle uue filmi pealkiri, milles nad teevad oma suurepäraseid väikerollid?

5. Vastus

LÕBUS PEREKOND

6. Kes on kes? (Sirje Põder)

Kes oli see aastatel 1793-1864 elanud saksa päritolu vene teadlane, kes oli Suure Munamäe esimene mõõtja, saades tulemuseks 324 meetrit. Tema juhtimisel toimus 1816-1855 Tartu Tähetorni läbiva meridiaanikaare mõõtmine Doonaust Põhja-Jäämereni, mille eesmärgiks oli maakera kuju ja suuruse kindlaksmääramine.

6. Vastus

FREDRICH GEORG WILHELM VON STRUVE

7. Sise- ja välispoliitika (Urve Mukk)

Eesti suurimas söögikohas töötab peakoka abilisena 60 inimest, seal on 5500 ruutmeetrit põrandapinda, see on üks moodsaim maailmas (isepuhastuv ventilatsioonilagi; jäätmesüsteem, mis imeb vaakumiga jäägid otse kohalikku jäätmejaama), Baltikumis kindlasti. Millises Eesti linnas see asub? 2 p

7. Vastus

Eesti suurim söökla asub Tapal sõjaväelinnakus, kus saab 2400 inimest kahe tunniga kõhu täis (ja seda 3 x päevas).

1. jalaväebrigaadi ja Eesti kaitseväge eri väeliikide sõdurite koduks olev Tapa sõjaväelinnak on riigi suurim ja moodsaim ning seal asuvad üksnes eripataljonid.

<https://naisteleht.ohtuleht.ee/873736/video-eesti-suurim-sookla-tapal-saab-2400-inimest-kahe-tunniga-kohu-tais>

<https://virumaateataja.postimees.ee/4388535/video-tapa-sojavaelinnakus-on-baltikumi-suurim-sookla-ja-muudki-ponevat>

26. jaanuar 2018

8. Muusika (Marko Vilu)

Nimetage laulja!

8. Vastus

Chris Norman

9. Sport (Sirje Põder)

Eesti parasportlased 2018 on Marja-Liisa Landar ja Matz Topkin. Mis on nende alad?

9. Vastus

Maarja-Liisa Lander - kergejõustik (kõrgushüpe),

Matz Topkin – ujumine

10. Eestlased laias maailmas (Kai Oidermaa)

See eesti sõjaväelane ja riigimees (12.02.1884 – 13.03.1953) osales 1925. aastal Türgi ja Iraani piiritüli lahendamisel Rahvasteliidu komisjoni esimehena. Tema soovitude alusel saavutati Iraani ja Türgi praegune piir. Kes oli see eesti sõjaväelane ja riigimees?

10. Vastus

Johan Laidoner

11. Viljandi vald (Urve Mukk)

Viljandi vald kasutas võimalust osaleda koos Lätiga programmis Green Railways, mille eesmärk oli rajada vanadele kitsarööpmelise raudtee tammidele matkarajad mõlemas riigis. Kahes riigis kokku korrastati 290 km matkaradu. Kust ja kuhu liikus rong Viljandimaal (mille rööpad võeti üles 1974. aastal ja mille tammile matkarada korrastati) ning mitu kilomeetrit matkaradu korrastati Viljandi vallas? 1 + 1 p

11. Vastus

Kitsarööpmelisel raudteel sõitis Mulgi ekspress ühendades **Viljandit ja Mõisaküla**. Meie vallas on nüüd korrastatud ligi **10 km** matkaradu.

Allikas: Viljandi valla TEATAJA november 2018, lk 1.

12. Varia (Sirje Põder)

Baltimaade kõrgeim mägi on teatavasti meie Suur Munamägi. Mitu meetrit kaotab Suurele Munamäele Läti kõrgeim tipp Gaiziņkalns?

12. Vastus

6 meetrit

2. osa

13. Kirjandus (Kai Oidermaa)

Ameerika kirjanik (1.01.1919 – 27.01.2010) kirjutas romaani, mis on siiani inglise keeleruumis kõige tuntum teismeliste mässumeelsust ja maailmavalu käsitlev teos. Raamat leiti ka John Lennoni mõrvanud Mark Chapmani taskust.

Kes on autor ja mis on raamatu pealkiri?

13. Vastus

Jerome David Salinger „Kuristik rukkis“

14. Ajalugu (Anne-Ly Ütsik)

Paljude teatrite kõrval on Eestimaal eksisteerinud ka sellise kummalise nimega teater nagu TEATER KOHVVRIS. Tegemist on rändteatriga ja praktiliselt üheinimeseteatriga, kus lavastaja ja näitleja tegutsevad ühes isikus. Kes on siis selle teatri juht, lavastaja ja näitleja?

14. Vastus

HEINO SELJAMAA, eredam roll Äpuna

15. Ettevõtlus, majandus (Marko Vilu)

Viljandi gümnasistid õpivad ettevõtlust huulepulkade ja juuksemaskide valmistamisega, samuti söödavateküpsetamisega. Millest on jutt?

15. Vastus

Puslede

16. Loodus, geograafia (Anneli Sims)

Kobras, aasta loom 2019, on peale suurepärase ehitamisoscuse eeskujuks nii teistele loomadele kui ka inimestele. Millise omaduse poolest?

16. Vastus

Kodukesksemat isast looduses leida polegi kui aasta loom 2019 kobras.

Allikas: <http://www.looduskalender.ee/n/node/3079>

17. Kultuur (Anne-Ly Ütsik)

Mõtleja ja kirjanik Valdur Mikita (kes ka pärit Viljandi vallast Suislepast) on öelnud: „Rahvas, kelle kõige kuulsam kirjandusteos on viieköiteline sookuivendamise käsiraamat, ei saa olla normaalne ja ei peagi. Võimalik, et meil on ilmaruumis hoopis üks teine asi ajada.“

Mis teost Mikita mõtles, kui need sõnad ütles?

17. Vastus

A. H. Tammsaare „TÕDE JA ÕIGUS“

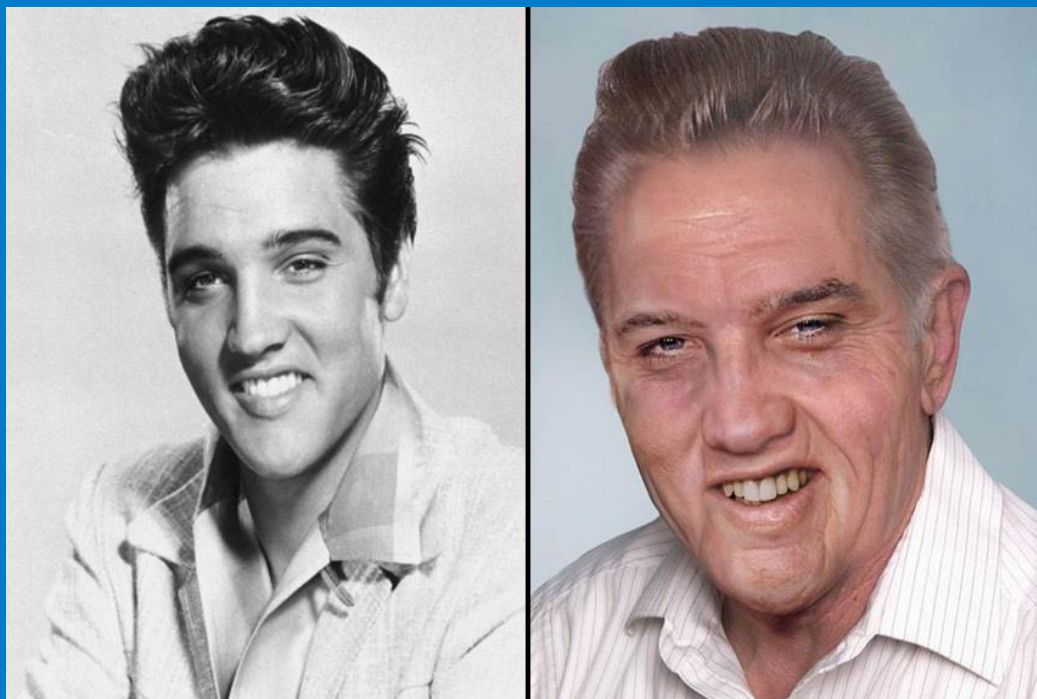
18. Kes on kes? (Sirje Põder)

Kui ta elaks, siis fotoroboti arvates võiks ta praegu välja näha näiteks selline. Kes on pildil olev tänane sünniaastapäevaline?

18. Vastus

Elvis Aaron Presley

19. Sise- ja välispoliitika (Urve Mukk)

Tema isa oli pastor ja ema filoloog. Poliitikasse läks ta aastal 1989. Ta on kõige kauem võimul olnud valitsusjuht Euroopa Liidus. Tema kohta on hiljuti kirjutatud:
„Euroopale tähendab see, et silmapiirilt kaob majakas, kelle värvilise pintsaku järgi rasketel aegadel joonduda. Selge on see, et ta jätab oma järeltulijale täitmiseks hiigelsuured kingad.“

Kellest on jutt? (2 p)

19. Vastus

Angela Merkel, Saksamaa Liitvabariigi liidukantsler, kes loobus oma erakonna juhtimisest ja jätkab kantsleri ametis.

Allikas: Wikipedia; tsitaat: Postimees „100 nägu Eestist ja maailmast“ 2018.

20. Muusika (Marko Vilu)

Nimeta esitaja!

20. Vastus

Enya

21. Sport (Sirje Põder)

8. jaanuaril 2005 – Andrus Veerpalu võitis Otepääl murdmaasuusatamise maailmakarikaetapil 15 km klassikalises tehnikas eraldistardis, Jaak Mae sai kolmanda kohta. Kes lõpetas toona teisena?

Täpselt sama oli samal alal esikolmik ka 2002. a Salt Lake City olümpiamängudel.

21. Vastus

norralane Frode Estil

22. Eestlased laias maailmas (Kai Oidermaa)

See eesti muusika suurkuju (29.05.1873 Käina – 29.10.1918 Berliin) oli helilooja, organist ja koorijuht, kes omandas esimese eestlasena professionaalse muusikalise erihariduse nii helilooja kui organisti erialal. Aastast 1914 kuni surmani töötas ta Berliini Kuninglikus Muusikakõrgkoolis muusikateooria professorina. Tema tuntuim teos on eesti esimene oratoorium „Joonase lähetamine“.

Kes on see helilooja?

22. Vastus

Rudolf Tobias

23. Viljandi vald (Urve Mukk)

Toomapäeval oli oluline mustuse ja laiskuse minema saatmine kaltsu- ja õlenukkudena. Pesti kerisekive ja puhastati majapidamist. Toomapäevast alates suuremaid töid ei tehtud, sest oli alanud jõuluaeg. Millal (kuupäev ja kuu) tähistatakse rahvakalendris toomapäeva ja milline oluline sündmus leidis aset sel päeval 2018 Viljandi valla ühes külas? (1 + 1 p)

23. Vastus

Toomapäev - 21. detsember; Tohvri elanikud said enda kasutusse uuenduskuuri läbinud sauna, mis ristiti naljaga pooleks kohalikuks spaaks.

24. Varia (Sirje Põder)

Kaasaegne folkloor - kui näed juhuslikult elektroonilise kella tabloole pilku heites seal numbrikombinatsiooni, mis on sümmeetriline tundide ja minutite arvu eraldavat märki läbiva sirge suhtes, siis lausu mõttes üks soov ja see täitub. Mis kell on ööpäeva viimane „soovide minut”? Teatud põhjusel nimetatakse seda vahel ka ülimaks õnneminutiks.

24. Vastus

22:55

Lisaküsimus (Sirje Põder)

31. jaanuaril ja 2. veebruaril peetakse Tartu Ülikooli spordihoones Eesti Laulu poolfinaalid. Võistlema on pääsenud 24 laulu. Mitmel meist on esitajate hulgas ka vähemalt üks autoritest?

Lisaküsimuse vastus

22

Tähelepanu!

Järgmine mäng toimub 13. veebruaril

Soe külamajas!

Kohtumiseni!

